

CYSTOSKOPIE

Vážená pacientko, paciente,

vyšetření, ke kterému jste se dostavili na naše pracoviště, je specializovaný výkon, který slouží k **vyšetření močového měchýře a močové trubice** optickým nástrojem pod kontrolou zraku. Cílem vyšetření je odhalení jakékoliv patologie v močovém měchýři a močové trubici (nádory, kameny, zdroje krvácení, překážky v močení – zúženiny močové trubice, vysoké hrdlo močového měchýře nebo zvětšené prostaty). Pokud jste žena a je u vás v plánu operace pro močovou inkontinenci, pak je toto vyšetření také důležité.

Popis výkonu:

Výkon je zpravidla prováděn ambulantně, v některých případech, které určí lékař, je možno jej provést za hospitalizace. U ženy se vyšetření provádí v gynekologické poloze v místní anestézii. Před zavedením nástroje do močové trubice se kovový nástroj lubrikuje gelem s anestetikem. U mužů se výkon provádí flexibilním nástrojem v poloze vleže na lehátku. Předtím se mu do močové trubice aplikuje gel s anestetikem. Po zavedení přístroje do měchýře, se měchýř naplní malým množstvím tekutiny (fyziologickým roztokem), aby byl přehledný. Nástrojem se prohlídne celý měchýř, sliznice močového měchýře, vyústění močovodů a močová trubice, u mužů prostata. Dále je možné během cystoskopie v močovém měchýři provádět drobné zákroky pomocí tenkých nástrojů, které jsou zaváděny kanálem cystoskopu (jedná se zejména o odběr vzorků ze sliznice měchýře, vytažení menších kamenů nebo menších cizích těles, atd.).

Alternativy výkonu:

Ultrazvukové vyšetření - není dostatečně vypovídající vyšetřovací metodou pro vyšetření močového měchýře. Jen orientačně může poukázat na patologii v měchýři, pokud je dostatečně velká. Vylučovací urografie (rentgen močových cest s kontrastem) přináší také pouze orientační

výsledky, podobně jako ultrazvuk. CT vyšetření a magnetická rezonance neumožňuje odběr biopsie (vzorku tkáně) z močového měchýře a rozlišovací schopnost na sliznici močového měchýře je také nižší.

Péče po výkonu:

V případě podezření na možnost vzniku infekce vám budou podány antibiotika, nebo vám bude vydán recept na jejich vyzvednutí.

Komplikace:

Jakýkoliv chirurgický výkon je vždy velká zátěž pro organismus. Každý takový výkon je zatížen množstvím komplikací, které se objeví v průběhu operace, hned po operaci, nebo v pozdějším období. Můžou se vyskytovat od lehkých až po ty smrtelné. Některé z nich najdete v následujícím přehledu

Časné pooperační

Krvácení patří mezi možné pooperační komplikace obecně, jeho četnost není vysoká a zpravidla není tak závažná, že by vyžadovala krevní transfuzi. V extrémním případě, když je krvácení významné, může skončit novou operací, jejímž cílem je zastavit krvácení.

- Teplota** téměř po každé operaci se může objevit zvýšená teplota. Ta není způsobena infekcí, ale reakcí organismu na operaci. V tomto případě teplota nepřevyšuje 38°C a během 48 hodin odezní.
- Bolest** je nejčastějším příznakem po jakékoliv operaci. Té se zabránit nedá, dá se však účinně tlumit. Vnímání bolesti je u každého jiné, nelze tedy dopředu odhadnout její intenzitu. Pokud budete trpět bolestí, pak si neváhejte říci ošetřujícímu personálu. Ten zajistí adekvátní podání léků proti bolesti.
- Infekce** infekce rány je komplikace, která není častá. Infekce se objevuje až několik dnů po operaci. Projevuje se zvýšením bolesti v ráně, vzestupem teploty, zatvrdnutím v ráně a celkovým zhoršením stavu. Pokud budete některý z těchto příznaků pozorovat, ihned upozorněte ošetřující personál.
- Potíže s močením** časté nucení, je reakcí na prováděný výkon, močová trubice je podrážděná, při dodržení pitného režimu rychle odezní.
- Zástava močení** pokud dojde k otoku močové trubice, v raritních případech se stane, že pacient přestane močit. Stav je doprovázen silným nucením na močení, bolest v oblasti podbřišku a někdy i ukapáváním moče. V takovém případě je nutno vyhledat urologa, který může na přechodnou dobu zavést močovou cévku do měchýře

Pozdní komplikace

Zúžení močové trubice

zvláště pokud se cystoskopie provádí opakovaně nebo po opakovaných zánětech močové trubice může dojít k postupnému zhoršení močení v důsledku zúžení močové trubice. Pokud tento stav pozorujete, je vhodné o tom informovat lékaře.

Operační výkon je vždy velká zátěž pro organismus. Přestože veškerá vyšetření prokázala, že operace je pro vás bezpečná, může nastat některá z obecných komplikací, které nemají souvislost s typem vaší operace, jako například:

Alergická reakce

Tato reakce se může objevit při přípravě k operaci během operace i v pooperačním průběhu. Jedná se o přecitlivělost na podaný lék nebo desinfekční prostředek. Může se projevit jako kopřivka, zarudnutí, svědění kůže, ale může mít i podobu závažnější jako jsou dechové obtíže, celková slabost, pokles krevního tlaku s rozvojem šokového stavu. Projevuje se nejčastěji do několika vteřin nebo minut po podání léku nebo desinfekčním prostředku (při desinfekci operačního pole). Tato reakce se může vyskytnout také kdykoli i u pacientů, kteří dosud nejsou na nic alergičtí. Pokud budete podobnou reakci pozorovat, ihned informujte zdravotní personál.

Riziko závažného postižení a smrti po operaci

Každá operace i pooperační průběh může ve výjimečných případech mít závažné komplikace, které mohou vést k trvalé invaliditě nebo ke smrti pacienta.

Všem závažným komplikacím se snažíme předcházet a v případě jejich výskytu je ihned co nejúčinněji řešit.

Doporučení po propuštění:

Vzhledem k zásahu do močových cest je nutný **dostatečný příjem tekutin** k eliminaci možného rozvoje infekce a k vyčištění močového měchýře a močové trubice. Samotný výkon nemá vliv na **dietní režim** nebo **hygienu**. **Kontrola v urologické ambulanci** je zpravidla 3-12 měsíců, pokud lékař neurčí jinak, pokud jste kontrolován/a pro nádor močového měchýře. Pokud bylo vyšetření prováděno před plánovanou operací na prostatě nebo na močové trubici, pak pravděpodobně další cystoskopie nebude nutná. Jestli se výkon prováděl z jiných důvodů, pak její opakování určí lékař přímo v den výkonu.